Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 206. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 21-го ВЕРЕСНЯ 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, SEPTEMBER 21, 1977 No. 206. VOL. LXXXIV.

ПРОФ. Д-Р БОРИС МАРТОС, КОЛИШНІЙ ПРЕМ'ЄР УРЯДУ УНР, ВИДАТНИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ТА СУСПІЛЬНО-ГРОМАДСЬКИЙ ДІЯЧ І ПУБЛІЦИСТ, ПОМЕР В ІРВІҐТОНІ НА 98-му РОЦІ ЖИТТЯ

Св. п. проф. д-р Борис Мартос

Нюарк-Ірвінґтон. — В останній хвилині одержано повідомлення, що в понеділок, 19-го вересня 1977, помер тут після довшої недуги, на 98-му році життя св. п. проф. д-р Борис Мартос, колишній прем'єр Української Народної Республіки та її співтворець, один з найвидатніших українських державних мужів, політичних і суспільно-громадських діячів та науковців і публіцистів.

Св. п. Борис Мартос народився 20-го травня 1879-го року в селі Городище на Полтавщині, економічні студії відбув на Харківському університеті і перед Першою світовою війною був активний, зокрема в кооперації та банківництві практично по цілій Україні, від Волині до Кубані. Рівночасно брав найбільш активну участь в політичному житті, належавши вже від 1900-го року до таємної студентської організації, від 1901-го був членом Революційної Української Партії (РУП), опісля провідним членом Української Соціял-Демократичної Партії. З розвитком українських визвольних змагань брав участь у Конгресах, був членом Української Центральної Ради та секретарем рільництва, опісля фінансів, а в роках 1919-20 був головою Ради Міністрів Української Народної Республіки. Після програних Визвольних Змагань та поновної окупації України виемігрував до Чехо-Словаччини, став професором Української Господарської Академії в Подєбрадах та розгортав велику організаційну і наукову та публіцистичну активність. Є автором багатьох праць на економічні, політичні та суспільно-громадські теми. Свою активність та живе зацікавлення всіми політичними та суспільно-громадськими справами продовжував після поселення в Америці і майже до останніх днів свого справді трудолюбивого життя.

Останні дані про життя і заслуги та велику ідейну спадщину цього великого українського державного мужа будуть подані в дальших числах „Свободи".

Панахиди за спокій душі спочилого св. п. проф. д-ра Бориса Мартоса будуть відправлені в четвер і п'ятницю, 22 і 23-го вересня, в похоронному заведенні Литвина і Литвина в Ірвінґтоні, а похоронні відправи в заведенні Литвина і Литвина, українській православній церкві св. Тройці в Ірвінґтоні та опісля на українському православному цвинтарі св. Андрея в Бавнд Бруку передбачені на суботу, 24-го вересня. Години панахид та похоронних відправ при передачі цієї вістки ще не були встановлені і будуть подані в черговому повідомленні.

Представники Централі КУК мали зустріч з міністром іміґрації

Вінніпеґ (КУК). — Дня 9 вересня 1977 р. президент Комітету Українців Канади д-р С. Радчук і екзекутивний директор д-р С. Яр Кальба відбули в Вінніпеґу зустріч з міністром праці й іміґрації Бад Кулленом. З тієї нагоди, представники Централі КУК передали міністрові Кулленові коротке меморандум, в якому з'ясовано домагання відносно:

1) Упрощення процедури для поселення в Канаді українських політичних втікачів з-поза залізної заслони;

2) наладнання зі Совєтським Союзом получення бажаючих іміґрувати найближчих родичів в Україні з їх свояками в Канаді і відкриття в Києві канадського консуляту для опіки над українськими еміґрантами і допомоги для канадських туристів, відвідуючих своїх родин в Україні;

3) уділення опіки для українських втікачів в таких центрах як Відень, Австрія, які бажають еміґрувати до Канади.

Рівнож передано до уваги міністра справу 80-літньої будови, яка від 12 років робить безуспішні заходи, щоб спровадити з України єдиного сина-опікуна. Міністер Куллен приобіцяв негайно зайнятися полагодженням тих невідкладних іміґраційних справ.

ТРАГІЧНО ЗГИНУВ СВЯЩЕНИК

Іваї, Бразилія (ВР-УС). — Дня 9 серпня 1977 р. вечором відбувся похорон о. Доротея Зубача, ЧСВВ, що помер трагічно в автомобілевім випадку 8-го серпня. Отець Доротей Зубач мав усього 34 роки життя. Вступив до манастиря 1962 року, а був висвячений на священика не повних 5 років тому.

Кіссінджер перестерігає перед надмірними сподіваннями щодо прав людини

Ню Йорк. — Виступаючи в Нюйоркському університеті з оцінкою американської закордонної політики, колишній державний секретар Генрі Кіссінджер обороняв політику Адміністрації Ніксона і Форда на відтинку оборони людських прав та перестерігав проти надмірних сподівань у боротьбі за права людини, головно тоді, коли таку політику вести одинцем. Кіссінджер, який є професором в Джорджтавнському університеті, консультантом телевізійної корпорації НБС і працює над викінченням книжки спогадів про його працю на пості державного секретаря за президентів Річарда Ніксона і Джералда Форда, заявив своїм слухачам, що з огляду на делікатність справи переговорів про скорочення стратегічної зброї і миру на Близькому Сході, він не відважився б сьогодні говорити про те, як він бувши при владі останніх вісім місяців, поступав би. Кіссінджер говорив в більш філософічній площині, не називаючи справ по імені, закликаючи при тому до обопільної піддержки закордонної політики ЗСА. Він згадував про декілька справ, свого часу ним ініційованих, на оборону людських прав, включно із збільшенням жидівських еміґрантів з СССР з 400 в 1968 р. до 35.000 в 1973 році, і звільнення сотень в'язнів у багатьох державах світу. Не можна сказати,— заявив Кіссінджер, — що попередні адміністрації нічого не робили на цьому відтинку, помимо тяжких часів, війни у В'єтнамі і справи Вотерґейту. Він також перестерігав перед закордонною політикою, основною ціллю якої була б тільки боротьба за людські права. Така політика, на думку Кіссенджера напевно зустрінеться з труднощами. Вона включає також небезпеку, що ЗСА мусять перейняти на себе ролю „світового поліциста". „Пропорцією і балянсом між нашими інтересами й ідеалами можна запевнити успіх закордонної політики ЗСА", — заявив Кіссінджер, промову якого, вже третю з черги в Нюйоркському університеті від часу, як він залишив свій пост, оплескували численні присутні між якими знаходились екзекутивні урядники біснесу і фінансового світу.

Моше Даян відбув розмови з президентом Картером і Сайрусом Венсом

Вашінгтон. — Моше Даян, міністер закордонних справ Ізраїля, який прибув до ЗСА в неділю, 18-го вересня, відбув розмови з президентом Картером, державним секретарем Сайрусом Венсом і віцепрезидентом Волтером Мондейлом в справі скликання конференції в Женеві для полагодження арабсько-ізраїльського конфлікту на Середньому Сході. Пресовий секретар Білого Дому Джоді Повелл назвав розмови „конструктивними і корисними", не подаючи деталів їхнього перебігу.

Як відомо, ключевим питанням у відновленні переговорів в Женеві є допущення представників Палестинської Визвольної Організації на конференцію. Ізраїль погоджується тільки на включення деяких фракцій цієї організації до делеґації Йордану тоді, коли ЗСА уважають, що всі палестинські групи повинні творити одну панарабську делеґацію. ЗСА вимагають від арабів специфікації їх постулятів відносно територій, завойованих Ізраїлем в 1967-му році на західньому березі ріки Йордан, і визнання умов прийнятої Радою Безпеки Об'єднаних Націй резолюції ч. 242, яка визнає посередньо право Ізраїлю на існування як незалежної держави.

Рішення прем'єр-міністра Ізраїля Менаґема Беґіна створити три жидівські селища на західньому березі Йордану скомплікували ситуацію ще більще, насторожуючи палестинців, які в цьому рішенні добачають настоювання Ізраїля на вдержанні територій, здобутих у війні в 1967-му році.

В спільному комунікаті С. Венс і М. Даян заявили, що розмови пройшли у „відкритому і товариському дусі, який характеризує відносини поміж нашими країнами і який дозволяє на відкриту і щиру виміну думок".

Білий Дім повідомив раніше, що після розмов з Даяном державний секретар Венс матиме подібні зустрічі з міністрами закордонних справ Єгипту, Йордану, Сирії та Сауді Арабії в цілях знайдення відповідного ключа для мирних переговорів в Женеві. Уряд президента Картера обстоює конечність відновлення цих переговорів, приймаючи на себе ролю арбітра.

Королівський Балет і ансамбль „Русалка" спільно ставлять український балет „Леґінь"

Вінніпеґ (КУК). — Хореограф Д. Чутро із ЗСА підготовляє постановку українського балету „Леґінь" до музики П. Углицького, скомпонованої з нагоди проголошення незалежности Карпатської України. Прем'єра відбудеться в Вінніпезькій Сентенніял Гол з нагоди 12-го Конґресу Українців Канади в неділю, 9-го жовтня 1977.

Найкращі солісти Вінніпезького Королівського Балету виконають чотири сольові партії, а танки групових сцен відтанцює ансамбль „Русалка", першун Фестивалю КУК. Солісти і групові танцюристи виступлять в гуцульських строях. Частини балету „Леґінь" будуть виконані теж під час офіційного відкриття сезону Вінніпезького Королівського Балету 5 жовтня 1977.

Програма українського концерту-балету 9-го жовтня 1977 включає „Карпатську поему" В. Гомоляки і „Церковний концерт" Д. Бортнянського у виконанні хору УНО ім. О. Кошиця під керівництвом В. Климкова разом з Вінніпезькою Симфонією під диригуванням маестра П'єро Ґамби. Цей величавий концерт дає виїмкову нагоду українцям Вінніпеґу масово запросити родини їх не-українських приятелів, щоби вони запізнались з культурою українських танців і української музики.

Конґресмен Е. Кач і Карол Беллямі перемогли у фінальних правиборах

Конґресмен Едвард І. Кач під час своєї передвиборчої кампанії віддавав окрему увагу етнічним групам, в цьому й українській, про що свідчать його вчасні відвідини в Головній Канцелярії УНСоюзу в травні ц. р., зустрівшись з головними екзекутивними урядовцями УНС, редакторами „Свободи" та затрудненими в УНС і „Свободі" виборцями з Ню Йорку. На фото (зліва): головний організатор УНС Степан Гавриш, головний предсідник Йосип Лисогір, головний секретар Володимир Сохан, конґресмен Едвард Кач, головний касир пані Уляна Дячук та заступник головного предсідника д-р Іван Флис.

Ню Йорк. — Конґресмен Едвард Кач, випробуваний приятель українців, який в минулому кількакратно виступав в Конґресі ЗСА в обороні українських політичних в'язнів, а минулої неділі, 18-го вересня ц. р., брав особисто участь у Великій Українській Маніфестації в обороні прав України, не зважаючи на перевантаження передвиборчою кампанією, переміг у додаткових демократичних правиборах, які відбулися тут в понеділок, 19-го вересня, свого поважного опонента, стейтового державного секретаря Маріо Квомо і є тепер кандидатом на посадника міста Ню Йорку з Демократичної партії. Маріо Квомо, визнаючи офіційно свою поразку, заповів, що він буде на листі кандидатів на посадника у листопаді з Ліберальної партії. Едвард Кач, який ще 3 місяці тому не був серйозним кандидатом, одержав вже в перших передвиборах поважну кількість голосів, які поставили його на перше місце між демократичними кандидатами і, після десятиденної кампанії і пертрактацій, які він перевів з численними провідниками юній і колишніми кандидатами на посадника, уможливили йому здобути остаточну перемогу у правиборах. Найбільше голосів конґресмен Е. Кач здобув у своєму манґеттенському дистрикті, одержавш 431,661 голосів проти 353,480, що їх одержав його опонент. В інших дільницях міста, в Брукліні, Бронксі і Квінсі, Кач одержав майже однакову кількість голосів з Квомо.

Разом з конґресменом Е. Качом перемогу здобула стейтова сенаторка Карол Беллямі, яка змагалася за кандидатуру на пост президента Міської Ради. Цей пост займав досі Пол О'Дваєр, який очолював Міську Раду в дуже трудних фінансових часах і в часі кризи, що її переживало місто. З усіх 66 виборчих дистриктів Едвард Кач здобув 39, а Маріо Квомо 27. Кач одержав піддержку жидівських виборців, як також майже одностайну піддержку етнічних груп, між ними української. Квомо перемагав у дистриктах, де населення переважно католицьке.

Кандидатом на посадника з Республіканської партії, є стейтовий сенатор Рой М. Ґудман, а кандидатом Ліберальної партії буде, як уже згадано Маріо Квомо, а кандидатом Консервативної партії є Беррі Фарбер, відомий радіокоментатор.

Режимники в СССР не дають ради з релігійністю молоді

У київській „Молоді України" появилася стаття „Куди підеш, Любо", в якій автор О. Апуневич, спеціяльний кореспондент тієї газети, висловлює своє негодування з цього приводу, що й досі совєтському режимові не вдалося зліквідувати релігійних „пережитків" серед молоді, зокрема в баптистських родинах.

О. Апуневич наводить кілька прикладів, з яких можна побачити, що молодь, не зважаючи на те, що за релігійні переконання знижують їй оцінку з поведінки, замість „зразкової" оцінки отримує тільки „задовільно", ще й з дописком: „Виховувався в родині сектантів", далі притримується релігійних обрядів та відвідує молитовний дім. Ось один з прикладів, що їх подає автор, — 15-річна дівчина Люба, не дивлячись на упімнення в школі і на обниження оцінки з поведінки, ще й далі дивиться на рушник, на якому її мати вишила слова: „Не бійся — тільки віруй". І тоді, — пише автор, — Послідовно в неї виринає думка: „А може справді?..." А зрештою, як інакше їй бути, — продовжує О. Апуневич, — коли ж і її два молодші брати тривають у сектанстві, і мати „тричі на тиждень вдягає своє найкраще вбрання і йде до молитовного дому, де нерідко зустрінеш молоду людину. А Сашко? Він іде з матір'ю або вдома вмикає магнітофон. І тоді в кімнаті звучить джазова музика /Сашко все ж хлопець сучасний/, а потім псальми, і також сучасні — на мелодії відомих пісень".

Реасумуючи свої міркування, О. Апуневич пише: „Нелегко боротися за юні, незрілі душі. І педагогічний колектив, і громадськість села докладають немало зусиль, аби недопустити у релігійні тенета дітей. Проводять атеїстичні бесіди, лекції для дітей і батьків. Кожен учитель має підопічну сектантську сім'ю. І це дає певні наслідки. Але й противник не складає зброї. Він поки ще сильний"...

„МОЛОДА ДУМКА" ВИСТУПИТЬ НА СТЕЙТОВОМУ ФЕСТИВАЛІ В ОЛБАНІ

Олбані, Н. Й. — В суботу, 8-го жовтня ц. р., у відомому театрі Емпаєр Стейт Плаза біля Олбані, відбудеться величавий фестиваль пісні, музики і танку, що його організує Рада Культури нюйоркського стейту з ініціятиви і з піддержкою губернатора Гю Кері. У концерті, який проходитиме під моттом: „Я люблю Ню Йорк", візьме участь біля 2.500 виконавців — хорів, музичних одиниць, квартетів, солістів із багатьох етнічних груп. Там виступить також перед великою публікою і офіційними гостями стейту дитячий хор „Молода Думка" під диригентурою Семена Комірного.

Дипломати СССР і сателітів вийшли демонстративно з вечері в Пекіні

Пекін. — Ройтер інформує, що дипломати Совєтського Союзу і сателітних держав в понеділок, 19-го вересня ц. р. покинули демонстративно парадну вечерю, якою лідери Китайської Народної Республіки гостили голову Ніґерії і в часі якої китайські господарі сильно атакували „деякі держави" за їхню авантюрницьку політику в Африці. Помимо того, що заступник прем'єра КНР Лі Гсінніен не називав по імені Совєтського Союзу, а говорив тільки про державу, яка ніби то вважає себе природним союзником третього світу, совєтські дипломати зрозуміли мову китайців і демонстративно вийшли із залі. За ними вийшли дипломати держав сателітів Москви. Це вже п'ята з черги демонстрація совєтських дипломатів в Пекіні в цьому році. Лі атакував обидві надпотуги, ЗСА і СССР, за їхню політику в Африці, але найгостріше виступив таки проти Совєтського Союзу, закидаючи йому агресію і експансію в цілому світі та вмішування у внутрішні справи інших держав.

Китайці збільшують своє зацікавлення Европою

Београд, Югославія. — Пресові агентства інформують, що після тріюмфального привітання югославського президента Тіта в Пекіні і успішних розмов, які він там перевів з найвищими китайськими лідерами на чолі з головою китайської Компартії Гуа Куо-фенґом, Китайська Народна Республіка посилила своє зацікавлення проблемами Европи, а зокрема сільськогосподарською системою Югославії, оборонними спроможностями Північно-Атлантійського Оборонного Пакту (НАТО) і відосередніми тенденціями комуністичних партій Західньої Европи, які бажають „маршувати власним шляхом до соціялізму" та під власними національними прапорами, не зважаючи на директиви московського центру. Китайські дипломати в країнах Европи розвивають тепер діяльність в напрямі приєднання лідерів незалежних комуністичних партій до політики нового пекінського керівництва і відбули з ними ряд розмов. Китайці також проголошують, що існує спільність інтересів Европи з Китаєм, бо Европа, як також народи Азії і Африки, загрожені совєтським експансіонізмом, що його треба на якомусь пункті зупинити. Згідно з інформаціями з дипломатичних кругів, китайські дипломатичні місії цікавляться також культурними і соціяльними проблемами східньоевропейських країн, як також справами дисидентських рухів. Югославські джерела твердять, що після успішної візити президента Тіта до Китаю, напевно в скорому часі будуть нав'язані приязні міжпартійні зв'язки Пекіну з Београдом. В країнах, де комуністичні партії є при владі, таке нав'язання приятельських стосунків дуже часто вважається найвищою формою співпраці. Китайські лідери заявили останньо західнім журналістам, що спеціялісти КНР переводять тепер студії югославської політичної і господарської системи і не є виключне, що деякі елементи тієї системи можна буде використати в Китаю.

Як відомо 85 відсотків сільського господарства в Югославії перебуває у приватних руках, а робітники в індустрії мають певні відсотки із загальних прибутків.

Міста СССР не мають свіжої городини

Тепер з кінцем літа, коли в усіх країнах свіжої городини є подостатком, на превелике чудо-диво мешканці совєтських міст не мають свіжої городини, а якщо й мають яку, то попсовану. „Правда" постановила дошукатися правди в цій справі. Розглянула офіціяльні запевнення, що все є в порядку на 300 станках у Москві, які продають городину, а знайшла погані помідори, пригнилі персики, крім того бруд та ще й побачила, що обслуга не доважувала товару. І газета наново стала підкреслювати основну проблему, перед якої знайшлися колгоспні службовці: знайти якнайкращий спосіб, щоб з поля доставляти в пору на базар овочі й городину.

А пожищо нагромадилися цілими купами зелені гори кавунів — загалом 1,700 тонн на одній-єдиній залізничній станції і на поблизьких полях з браку залізничних вагонів, вантажних авт, щоб забрали їх до поблизьких міст. Коло 500 тонн городини лежить під відкритим небом від кількох днів поблизу Каспійського моря, бо барка прибула запізно. Коли ж з'явилася, робітникам забрало це п'ять днів, щоб навантажити їх. Скриньки огірків стояли чергою на добру одну третю милі під відкритим небом, на деяких полях, ждучи надаремно вантажних авт, які забрали б їх. Помідори в коло 70 тисяч скриньках гниють на полях біля Волгограду, а покупці в цьому ж місті могли купити лише попсовану городину. СССР тратить тричі більшу кількість городини, яку насправді виплекує щороку, з транспортових й інших причин, як це ствердили західні знавці. Однією із причин цього незавидного положення є й те, що вантажні авта мусять звозити збіжжя з піль, яке цього року гарно зародило.

В АНГЛІЇ ВІДБУВСЯ СЬОМИЙ ЮВІЛЕЙНИЙ З'ЇЗД УРДП

(УРДП). — У 60-річчя Великої Української Національної Революції, 30-річчя створення Української Революційно-Демократичної Партії і 70-річчя з дня народження її основоположника й довголітнього керівника, визначного письменника і державного мужа сл. п. Івана П. Багряного, в днях 20-го і 21-го серпня ц.р. в місті Ноттінгамі (Англія) відбувся Сьомий Ювілейний З'їзд матірньої УРДП.

На цьому Ювілейному З'їзді були заступлені делеґати Крайових Організацій Европи, З'єднаних Стейтів Америки, Канади, Аргентини і Австралії, які розпоряджали 130-ма управненими до голосування мандатами. В п'ятницю, 19-го серпня, відбулося об'єднане засідання Верховних Керівних Органів УРДП попередньої каденції, обраних на 6-му З'їзді, що відбувався 29-го і 30-го серпня 1970-го року в місті Рочдейлі (також Англія).

У суботу вранці, 20-го серпня, настоятель парафії УАПЦ в місті Лестері, прот. Григорій Гусак від-

(Закінчення на ст. 4-ій)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Русифікація продовжується

З початком 1977 року, як про це інформують з різних джерел, зокрема з джерел руху спротиву в Україні і Комітету нагляду за виконанням Гельсінкської угоди, Москва знову посилила свої русифікаційні заходи і тиск, зокрема в підневільних республіках, які нібито відстають у навчанні російської мови, що вже тепер, в оцінці совєтських режимників, є не тільки ,,мовою єднання'', але також ,,головною мовою єдиного радянського народу''. Майже в усіх республіках СССР відбулись з цього приводу т. зв. науково-практичні конференції, присвячені ,,здійсненню ленінської національної політики й актуальним питанням інтернаціонального виховання''. Усім, хто хоч дещо знає підсовєтські відносини, відомо, що такий ,,імперіялізм означає і до якої мети прямують комуно-московські імперіялісти. А втім, ціль і мету найбільш переконливо, бо документально розкрив для усіх Іван Дзюба у своїй книжці ,,Інтернаціоналізм чи русифікація'', в якій він безсумнівно ствердив, що в СССР під плащиком політики ,,інтернаціоналізму'' насправді проводять політику русифікації. Це не важне, що Дзюба, під тиском чи без тиску терору, ,,покаявся'' і намагався опісля під диктат КҐБ заперечувати свою вартісну працю. Його тези залишилися і сьогодні правдиві й актуальні, як в часі писання книги. Наприклад, ані в Києві, ані в Тбілісі, ані в інших республіканських столицях цілком не говорили про ,,інтернаціональне'' виховання. Натомість багато було мови про те, як посилити навчання російської мови, літератури, культури тощо, щоб остаточно довести до ,,злиття'' всіх народів СССР, в першу чергу їхніх мов. Очевидно, наставники Москви у республіках не жалували слів похвали і прослави для ,,великого російського народу'', який повинен стати взірцем не тільки для народів СССР, але й народів поза совєтською імперією. Дехто з цих наставників навіть не уявляє собі ,,прояву совєтської національної гордости'' без ,,почуття найбільшої любови і вдячности до великого російського народу і його героїчного минулого''. Засвоєння російської мови вони вважають ,,закономірним процесом для всіх підсовєтських людей''. У цьому відношенні перший секретар Української ССР Володимир Щербицький вибивається на передове місце. Він багато дечого більше побачив у росіянах, як наприклад, грузини, вірмени, литовці та інші. Для нього російський народ є ,,об'єктом любови й поваги всіх націй та народностей СССР''.

Дуже слушно деякі дисиденти і борці за національні і людські права твердять, що наставлені Кремлем слуги не всилі добачити, що творення ,,єдиного совєтського народу'' потрібне росіянам також для продовження своїх агресивних цілей у світі і поневолення чергових, сьогодні ще вільних народів та здобуття гегемонії в світі.

З такої, а не інакшої точки погляду слід розглядати останньо дуже посилену політику русифікації в Україні та в інших совєтських республіках, що, крім заспокоєння імперіялістичних апетитів росіян, забезпечує їм тили у випадку завжди можливої конфронтації з вільним світом. Новій хвилі русифікаційних заходів в Україні треба б і нам протиставитися повною силою та всіми нашими ресурсами.

ҐРОМИКО РОЗМОВЛЯТИМЕ З КАРТЕРОМ

Москва. — Московські джерела інформують, що міністер закордонних справ СССР Андрей Ґромико, який перебуває від 18-го вересня ц. р. в Ню Йорку у зв'язку з нарадами Генеральної Асамблеї ОН, поїде в середу, 21-го вересня, до Вашінґтону на зустріч з президентом Джіммі Картером. Ґромико плянує також відбути розмову з державним секретарем Сайрусом Венсом і іншими відповідальними особами Державного департаменту. Теми розмов з американськими політичними діячами не названо.

П. Феденко

HELVETIA FELIX

,,Щаслива Швайцарія'', мала країна в Альпах, що була визнана як самостійна держава вже 1648 році, коли закінчилася в Европі 30-літня війна. Віддавна міські та сільскі громади цієї країни творили оборонні союзи проти монархічних держав, що хотіли накинути свою владу швайцарцям. Щоб забезпечити свою свободу, людність Швайцарії бралася часто до зброї, і так розвинувся бойовий характер населення Швайцарії: озброєний народ. В давніх історичних документах Швайцарії знаходимо записані постанови, що не дозволяли швайцарському громадянинові женитися, якщо він не може придбати собі зброї. Власник зброї держав її в своєму домі і таким чином був готовий негайно рушити в похід, коли його батьківщині грозила небезпека від ворожих сусідів. Цей звичай зостається законом і в сучасності: кожний швайцарець, придатний служити в війську, має зброю в своїй хаті, і тому мобілізація може відбутися протягом кількох годин.

Уже в кінці Середньовіччя сільська людність Швайцарії скинула залежність від шляхти, стала вільною на своїх ґрунтах і пасовиськах. В грамоті з р. 1388 заявив один швайцарський шляхтич свою охоту відмовитися від повинностей, які мали селяни супроти нього:

Уважаючи, що повинність підданих селян, яка нині називається відумерщиною (в разі смерти селянина його власність переходила до пана. П. Ф.) була несправедливо встановлена і тому ми перебуваємо в страсі, що наші предки прогрішили проти Ісуса Христа". Тому шляхтич, бажаючи щиро спасіння своїх предків і попередників і справити їхні недобрі діла'', зрікся своїх прав, що кривдили селян. Щоправда, швайцарські селяни заплатили цьому благочестивому шляхтичеві за своє звільнення від феодальних повинностей 2 тисячі флоринів. Однак, згадка в документі про панщину, як гріх проти Христа, наводить нас до порівняння з звичаями шляхти та їхніх царських покровителів на Україні: їм не приходила в голову думка, що панщина й кріпацтво суперечить Христовій науці про рівність людей: ,,Нема раба й вільного'', бо всі через Христа рівні, — так писав апостол Павло.

Швайцарська нація говорить трьома (краще сказати — чотирма) мовами: німецькою, французькою, італійською і рето-романською. Ці племена об'єднало бажання жити вільно й незалежно. Нема тут прямування до ,, злиття мов і націй'', як учив своїх партійців Ленін. В Швайцарії кожний кантон (повіт) має свою автономію і може видавати правила й закони для своїх громадян. В разі потреби, вся доросла людність кантону бере участь у голосуванні, яке рішає, чи прийняти, чи відкинути запропонований ініціяторами закон.

Щвайцарія давно була бідною країною, бо вона не має мінералів у своїх горах, що дають основу для індустрії: вугілля, залізна руда, мідь, нафта і т. д. Тому зріст числа населення примусив швайцарців шукати заробітку в воєнному ремеслі: вони наймалися служити в арміях сусідніх держав, де ставали ,,Ґвардією'' (охороною) монархів. Слід цього ще й досі бачимо в швайцарській гвардії. Папи в Ватикані, де швайцарці виступають у своїх стародавніх уніформах. Швайцарську гвардію мав при собі король Людовик XУI перед французькою революцією 1789 р., що зліквідувала монархію у Франції.

Широка індустріялізація Швайцарії почалася в другій половині XIX віку. Перед тим у Швайцарії мало розвиток ремесло, зокрема фабрикація годинників, сироварство та інші промисли, зв'язані з хліборобством, скотарством і лісовим господарством. Поміч для великої індустрії дали ґірські водоспади та греблі що пустили в рух електричну енерґію: це так зване ,,біле золото".

Швайцарія в сусідстві з імперіями — Німеччиною, Австро-Угорщиною, Францією і з Італією не хотіла встрявати в війни між цими державами. Тому Швайцарія залишилася невтральною в обох світових війнах: 1914—1918 і 1939—1945. Політика невтральности вимагала від Швайцарії великої дипломатичної зручности, обережности і готовости до збройної оборони супроти тих, що хотіли порушити незалежність країни. Небезпека для невтральности Швайцарії в обох світових війнах грозила від Німецької імперії: перше від Кайзера Вільгельма, вдруге — від фюрера Гітлера. Однак обидва вони не ріщилися окупувати Швайцарію з поважних причин: у Берліні знали, що спротив швайцарців у їхніх недоступних горах вимагав би великих жертв від агресора і надії на успіх такої операції не були б певні. Таким чином, Швайцарію минула та руїна, що поклала мільйони людей у сиру землю в обох світових війнах.

І тепер Швайцарія живе на сторожі своєї незалежности за давнім правилом римської приповідки: ,,Коли хочеш мира, то готуйся до війни''. (Si vis pacem, para bellum). Сяє на небі сонце, тепер ,,бабине літо'' в Швайцарії. Високо-високо літають воєнні авіятори на реактивних апаратах і на гелікоп-

(Закінчення на ст. 4-ій)

Архипресвітер Сергій Кіндзерявий-Пастухів

ПРО ТЕ І СЕ ТА ДЕЩО ІНШЕ

(1)

У нас часто появляються щонайменше дивні статті чи замітки, а ще більше незвичайні листи, що свідчать про дуже невідрадний стан знань і усвідомлень в ділянці особливо важливої проблематики. Доходить навіть до того, що патріотичні цензори навіть у літургічній практиці або викидають останнє слово Ізраїля в закінченні молитви праведного Симеона ,,НИНІ ВІДПУСКАЄШ'', або ж підмінюють його формою: і славу народу Твого Українського. Навіщо нам здалися, мовляв, жидівські традиції...

Із справою вживання терміну ,,жиди'' чи ,,євреї'' подібне; попадаються цілком анекдотичні міркування. Суперечки тут очевидно не до речі, так само як і різні погляди. Все це не явища, що можуть бути оцінювані по-різному; це — звичайні факти життя, після пізнання яких просто відпадають всякі непорозуміння самі по собі.

Жиди чи євреї? Це — як кому. Слово жид — точна форма назви народу в останній офіційній мові - ідіш: ,,Іх бин жід''. І походить воно від основного кореня: Юдей, юде, ід, джу, шід, жид. Це, сказати б, внутрішня офіційна назва. Так, як українці. Але нас, як відомо, добрі люди не бажають називати українцями, кажуть, що ми тільки малороси, руси, рашен. Подібно й жидів чомусь часто називають євреями (до речі, тільки москалі-росіяни!). А жиди, мовляв, образа.

Гебреї (євреї) — біблійний термін. Визначує він найперше мову (гібру, іврit) релігійну культуру і, посередньо, народ до того причетний. Етимологічно часто виводять термін від Ебера (Євер), внука Сема, а також від дієслова, що значить прибувати, приходити з-поза; значило б приходець, зайда, в модерному понятті — еміґрант. Чому якраз москалі називають жидів євреями я остаточно напевно не знаю. Але багато в цій справі посередньо розказує відомий письменник (сам жид) Артур Кестлер в книзі ,,Тринадцяте коліно''. Про це я свого часу висилав згадку до ,,Свободи''. А тепер дуже раджу зацікавленим цю книгу прочитати.

###
#

Єрусалим — походженням місто не жидівське. Коли Авраам прибув у землю обітовану (дві тисячі років до Христа), то з Єрусалиму вийшов йому назустріч цар-первосвященик Мелхиседек, який згадується як праобраз Христа. Туди ж, на гору Морія вернувся пізніше Авраам (коло 2015), маючи намір принести свого первенця Ісаака в жертву Богові (це тут, наглядно, в додатку — символічний образ). В старинних єгипетських джерелах (3000—1900) місто згадується під назвою ,,Урушалім'' (основа миру?). В Біблії це спочатку просто Шалем (Салем), значить мирне, завершене. (Тепер ,,Шалом'' — мир). Аж 1003 року Давид, об'єднавши всі дванадцять племен, завоював Єрусалим і зробив його столицею в політичному значенню та центром в релігійному.

У процесі завойовування ханаанського Єрусалиму, на той час міста-фортеці, Давид використав водопровід, через який вояовники пробралися до властивої фортеці (Сіон), що й стало відтоді важливим символом. Давид переніс свою столицю до Сіону і словом ,,Сіон'' стали окреслювати символічне значення Єрусалиму як твердині вимріяної реальности, хоч сам Давид назвав місто, в нашому перекладі, Давидгород.

Від того часу властивою твердинею-фортецею Єрусалим більше ніколи не був і поняття ,,Сіон'' викристалізувалося в релігійний символ у значенні ,,Твердиня віри''. Давид дуже розбудував місто, а за Соломона, сина-наслідника Давидового (970-930), Єрусалим зріс до вершин безпаралельного багатства і слави.

Десь у 945 (до Христа) арабська королева Шеба відвідала Єрусалим і була понад міру захоплена всім баченим. Між іншим від роману між Соломоном і Шебою ведуть свій родовід абісинські царі, останній (?) з яких Гайле Селасє на наших очах був замордований прокомуністичними революціонерами. Сама Абісінія, від арабського абека-мішанина, це справжня суміш хамітів (неґрів) з семітами (арабами). Характерно що це єдина така суміш; більш ніде цього не сталося. Наприклад, в Єгипті все остаточно опанували араби, але справжні єгиптяни-хаміти так і залишилися досі окремою кастою рабів, фелагін.

###
#

Сіонізмом називають націоналістичний рух з ціллю відбудови жидівської держави. Рух за Зороваваля із часів Вавилонської неволі та героїчний зрив Макавеїв зараховують сюди звичайно заднім числом. Подібно й націоналістичні рухи в Европі в XУI, XУII і XУIII століттях.

[Продовження буде]

Михайло Ільків

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ

Економічні проблеми це щоденні справи людини. Економія, як наука, займається досліджуванням суспільних явищ на базі народного господарства. З того боку економія є цікавою наукою, бо її метою є досліджувати і задовольняти потреби людини. Щоби людина могла таке завдання виконувати, вона повинна мати повну свободу рухів і рішень в її діяльності.

В сучасному світі економічні проблеми осягнули пріорітет в суспільних справах, через те їм присвячується так багато уваги в дискусіях і публікаціях. В народних господарствах є час на піднесення, і час занепаду. В часі господарського проґресу працююча людина, користаючи з добробуту, є задоволеною, в часі деґресії людина убожіє і не є задоволеною. Сучасний економічний занепад має загально світовий характер. Причини такої ситуації є різні; великий технологічний поступ, географічне розміщення мінералів, інфляція, зріст населення, урбанізація населення, занепад людської моралі та інші подібні справи. Розглянемо коротенько справи, що нас безпосередньо заторкують.

Економічний напрям, так можна б окреслити економічну ситуацію в ЗСА, в другій частині цього року не зростає так, як передбачалося, але навпаки, значно сповільнився. Одною з причин сповільнення продукції з 13.0 від. в першому до 11.3 від. в четвертому комерційних кварталах є те, що консументи зменшили свої видаткування на товари першої потреби і довшого вжитку... До зменшення закупочної сили в консументів причинився зріст цін на товари, що в четвертому комерційному кварталі зросли до 6.6 від. в порівнянні до 5. 8 від. в тому самому періоді минулого року. Підвищення цін на товари широкого вжитку спричинив зріст цін на гуртові товари, що збільшилися до 7.3 від. в порівнянні до 4. 6 від. в тому самому часі минулого року. З цього можна зробити висновок, що нестабільність в політиці цін була причиною зменшення закупочної сили консументів.

Не меншу ролю в сповільненні процесу продукції спричинила інвентура товарів, себто нагромаджені резерви товарів в магазинах, що їх продуцент всіма засобами старається випродати. Справа інвентурних резерв цікава тим, що цей товар випродукований скоріше по нижчих цінах і проданий пізніше по вищих, отже у висліді така комерційність приносить продуцентові більші користі. В комерційних кругах це називається ,,білий продаж'' і він відбувається раз в рік. Успіх таких трансакцій збільшує дохід для підприємців, також дивіденти і відсотки на їх капіталові інвестиції, при тому також має значення у виплачуванні річних бонусів для працівників даного підприємства. Мимо нестабільности в економіці, дослідники господарських проблем висловлюються оптимістично і передбачають значне поліпшення в майбутньому. Збільшення господарської активности причиниться до зменшення безробіття.

Справа безробіття залишається актуальною справою не тільки в ЗСА, але також в інших промислових країнах. В ЗСА безробіття в загальному становило 7.1 від. в серпні цього року. За повідомленням Бюра праці, процент безробіття збільшило головно чорне населення країни, і процентово воно становить: 11.5 від. мужчин; 12.2 від. жінок; 4 від. доросту При тому треба сказати, що ніхто ліпше як людина-еміґрант не розуміє значення безробіття. Одначе, на марґінесі цієї статистики треба відмітити, що сьогоднішній робітник повинен мати більше теоретичної підготови, морально поводитися, бути відповідальним за обов'язки та відданим в праці. Така готовість людини до праці напевно змінила б статистичні дані.

Із зовнішніх господарських справ, що причинилися до сповільнення продукції в західніх промислових країнах, це те, що значно послабла закупочна спроможність европейських країн. Така фінансова ситуація причинилася ло зменшення заграничного імпорту товарів. Їхня заборгованість виносить 8,5 більйонів долярів для західніх промислових країн і ЗСА. З інших справ треба згадати видобуток залізної руди, що, звичайно, є покажчиком промислової потужности даної країни. Експерти залізних виробів твердять, що попит на залізні товари зростатиме 4,6 від. річно до 1990 року. Одначе, статистичні дані вказують, що в 1990 році московська червона імперія буде першою в продукції заліза із 255 мільйонами метричних тон. Японія — 205 мільйонів метричних тон; ЗСА-190 мільйонів метрич. тон. Головними консументами залізних виробів мали б стати південно-американські, африканські та азійські країни. Натомість консумція залізних виробів в західньоевропейських країнах, Японії і ЗСА становитиме менше 50 від. в 1990 році.

У висновку треба ствердити, що економічна політика ЗСА та західніх промислових країн має більше експериментальний характер, через те не є стабільною. Шукання нових ідей в економіці це ознака господарського поступу в промисловому суспільстві. Економічні проблеми це справи людини і в такому змислі західні демократії будуть їх розв'язувати. Було б велике бажання, щоби в цей експериментальний період економічних проблем промислового суспільства в світі ми, українці, дискутували проєкт економічної політики вільної України.

Степан Женецький

УКРАЇНСЬКИЙ ГАНТЕР

(2)

Церковця і дзвіниця

Після поважних застанов та ґрунтовних роздумів про фінансову спроможність поселенців і відпочинковців, гантерські українці постановили будувати церковцю, а не капличку. Площу під будову церкви і дзвіниці, а також пізнішу ґражду, що стала парохіяльним домом, а сьогодні і культурним центром українського Гантеру, подарував д-р Іван Макаревич, який в тому часі був вже власником більшої земельної посілости в Гантері. Подарована площа, величиною 2 1/2 акра, положена при самій головній дорозі, так що церковцю і дзвіницю, побудовані на лісистому узгір'ї, та пізніше побудовану трошки нижче, ґражду, бачать усі проїжджаючі.

Будову церковці і дзвіниці почато в 1961 р., а закінчено 1962 р. До Комітету будови церковці, що пізніше став церковним комітетом, належали: д-р Іван Макаревич, проф. Сава Никифоряк і Володимир Кобзяр.

Невідомо з яких причин — чи тому може, що серед гантерських українців була більшість уродженців Гуцульщини, а чя із-за сантименту всіх українців до Гуцульщини, а до гуцульського мистецтва зокрема — церковцю і дзвіницю рішено будувати дерев'яну в гуцульському стилі.

Щодо проєкту церковці і дзвіниці, то це збірна праця: найперше їхній нарис намалювали мистці-малярі — маляр Ярослав Паладій і інж. Володимир Січинський. Архітектурно оформив проєкт інж. Іван Жуковський. Як мистецькі дорадники, співпрацювали, як знавці Гуцульщини, мистці-малярі: Михайло Мороз, Едвар Козак і Антін Малюца. Майстром, що кермував будовою церковці і дзвіниці, а також пізніше будовою ґражди, був п. Юрій Костів. Всю різьбу внутрі церковці — іконостас та все інше — виконав, теж у гуцульському стилі, скульптор і знаменитий майстер різьби Михайло Черешньовський. Розмалював церковцю — ікони, вітражі і все інше — у візантійському стилі, один з найкращих наших маляр-візантіїстів, Петро Холодний, молодший.

Ця церковця і дзвіниця, а також пізніше збудована імпозантна ґражда (про неї в окремому розділі) — збірний твір найкращих українських мистців у ЗСА — малярів, архітектів, різьбарів, та доброго майстра-будівника. Це справді архитвір українського дерев'яного церковного мистецтва. Пишаються вони на чудовому узгір'ї, мов писанки на різьбленій тарілці і притягають до себе погляди всіх проїжджаючих повз них подорожніх, викликаючи в них подив і захоплення. Багато з людей, якщо не спішать кудись за пильною справою, затримують свої автомобілі, і ходячи довкола оглядають ці чудові будівлі, а якщо є нагода, заходять до середини, де ще більше захоплюються їх внутрішнім мистецьким виконанням. У книзі спостерігачів можна прочитати багато похвальних записів відносно краси церковці, дзвіниці і ґражди.

Українською гантерською церковцею захоплюються малярі, українці й не-українці, які змальовують її з усіх боків, в усіх порах року.

Патроном церковці обрано св. Івана Хрестителя, і в його день відбуваються там величаві празники, на які часто прибуває стемфордський епископ Йосиф Шмондюк, до якого Епархії належить гантерська парохія.

Першим парохом гантерської парохії був о. Богдан Осідач. Тепер повинності пароха сповняє о. проф. Дирда.

Справами церковці св. Івана Хрестителя завідують два тростисти — д-р Іван Макаревич і п. Степан Щур. Усім життям парохії кермує Контрольна комісія: інж. Орест Клюфас, д-р Роман Бабюк та інж. Роман Яримович. Комісія завідує фінансовими справами, культурно-мистецькими імпрезами, які відбуваються в ґражді, та запляновують всю працю.

,,Ґражда''

Побіч церковці і дзвіниці, трошки нижче від неї, побудована в 1970—1976 рр., рівнож у гуцульському стилі великих розмірів імпозантна будівля, яку з-гуцульська названо ,,ґраждою''. Заплянував її інж. Іван Заяць, а збудував також майстер п. Ю. Костів. Ціла будівля виконана, як і церковця і дзвіниця, з дерева, тесаних брусів, в'язана вуглами, споювана кілками, без цвяхів і залізних клямрів. Дах — критий ґонтами.

Ґражда має долішню залю, у якій відбуваються забави, весілля та інші багатолюдні імпрези. Побіч цієї великої залі приміщена кухня, де приготовляються харчі на такі імпрези. У меншій залі, на першому поверсі, відбуваються імпрези культурно-мистецького характеру: концерти, відчити-лекції, авторські вечори тощо. Вже від кількох років під час літніх вакацій, влаштовуються у цій середній залі, та побічній невеличкій кімнатці, малярські виставки. Така збірна малярська виставка, у якій були виставлені картини кількох малярів, відбувалася там й під час цьогорічних вакацій.

Побіч меншої залі, на першому поверсі приміщено крамничку народного мистецтва, де поселенці і вакаційники та принагідні відвідувачі, можуть набути вишивку, різьбу, писанки тощо. Попередніми роками цю крамничку провадила п-ні Іванна Савицька. Від двох років провадить її п-ні Ірина Волосенко.

На другому поверсі ґражди находиться мешкання для пароха та кімната для тих, хто провадить крамничку. На цьому ж другому поверсі находяться ще дві невикінчені кімнати, які мають бути влаштовані у гуцульському стилі, з гуцульськими меблями і всією хатньою обстановою.

Культурний Центр значно посилив свою активність з того часу, як Комітет покликав на мистецького референта композитора і музикознавця, д-ра Ігора Соневицького.

Від кількох років в ґражді примістився дитячий садочок, що його провадить п-ні Галина Мирошниченко.

Ці три чудові будівлі — церковця, дзвіниця і ґражда — разом творять з одного боку, релігійно-церковний центр українського Гантеру, а з другого — своєю судовою мистецькою архітектурою прикрашують не тільки український, але й Гантер взагалі. Віримо, що коли б ці три чудові будови спопуляризувати серед американських стейтових, а навіть федеральних властей, що займаються визначуванням мистецьких місць та об'єктів — нашу гантерську церковцю, дзвіницю і ґражду до таких напевно зарахували б, і вони могли б стати притягаючим місцем американських та й іншокрайових туристів.

Звідки роздобуто фонди?

Під кінець нашого репортажу про український Гантер, цікаво застановитися й над таким не-церковним, і не-мистецьким, а чисто матеріяльним запитанням: звідки взято фонди на будову цих чудових трьох будинків — церковці, дзвіниці і ґражди? Напевно теж буде цікаво декому знати, яку суму грошей вони коштують — скільки вже видано на їхню будову, чи затягнено на них якісь мортґеджі і на яку суму, чи є ще якісь борги, зобов'язання?

На будову церковці і дзвіниці видано 75 тисяч долярів. На будову ґражди видано 165 тисяч долярів. Потрібно ще поважної суми на викінчення й обстанову двох гуцульських кімнат у ґражді. При цьому треба відзначити, що при будові виконано багато робіт безкорисно, що заощадило біля 30 відсотків загальних видатків. Отже всіх видатків на будову церковці, дзвіниці і ґражди, досі видано 235 тисяч долярів. Сума досить велика. Звідки ж її взято?

У відповіді на це питання найцікавішим буде те, що на будову цих чудових трьох будівель, не перепроваджено жадної збіркової кампанії. Звідки ж її роздобуто? Цю велику суму грошей зібрано трохи з добровільних пожертв українських поселенців Гантеру та літніх

(Закінчення на ст. 4-ій)

Для всіх добра новина!

ВИСТУПАЄ З ТОРОНТА

БОЯН і КАЛИНА

УКРАЇНСЬКІ АНСАМБЛІ

влаштовують

ВЕЛИЧАВИЙ

КОНЦЕРТ

ТАНЕЦЬ — ПІСНЯ — МУЗИКА УКРАЇНИ

Склад Ансамблю 150 осіб.

FASHION INSTITUTE
224 W. 24th St., New York, N.Y.
Неділя 9 жовтня 1977 р., 4-та год., по пол.
Квитки можна нбувати:
АРКА, тел.: (212) GR 3-3550
ЕКО, тел.: (212) AL 4-0888

ДЕНЬ СОЮЗЯНКИ

Неділя, 25 вересня 1977 р., год.8:30-3:30 по пол.
під церквою св. Ів. Хрестителя
791 Sanford Avenue, NEWARK, N.J.

У ПРОГРАМІ:

1:30 по пол. — „Українське традиційне печиво" — доповідь з прозірками п. ЛЮБА ВОЛИНЕЦЬ;
Мистецька виставка праць Союзянок;
Виставка видань СУА і літературної творчости жінок та дитячої літератури (всі книжки є на продаж).

•

Год. 12:30 по пол. — СТРІЧА СВІТЛИЧОК ОКРУГИ.
Год. 1:30 по пол. — ФІЛЬМ ДЛЯ ДІТЕЙ

ОКРУЖНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ в НЮ ДЖЕРЗІ

КОНЦЕРТ

піяніста-віртуоза

РОМАНА РУДНИЦЬКОГО

Субота, 24 вересня 1977 р., год. 2:30 по пол.
Carnegie Recital Hall
154 West 57th Street, New York, N.Y.

В програмі твори: Ліста, Беттовена, Равеля, А. Рудницького, Ламбро, Балакірева.

Квитки при касі: для дорослих $5,00; для студентів $2,50 або замовляти: M. Bichurin Concert Corporation, Carnegie Hall, Suite 609, New York, N.Y. 10019, tel. (212) 586-2349.

Міркування про українське шкільництво і „Нашу Українську Школу"

Наша преса в минулому році присвятила досить багато місця, остерігаючи український загал про раптове зменшення припливу дітей до шкіл українознавства. Рівночасно в пресі почали появлятись також статті про святкування 25-літніх ювілеїв існування шкіл по різних місцевостях наших поселень у ЗСА.

Двадцять п'ять років існування школи за межами рідної батьківщини — це гарний протяг історії. — Це одна восьма часу існування Америки як держави, або час виховання одного покоління. Саме ці ювілеї повинні стати ключем до опридІлення сучасного стану і скорої розв'язки проблем нашого шкільництва.

Наше теперішнє шкільництво зорганізовано по приїзді нової еміграції до ЗСА в середньому — між двадцять п'ять і тридцять років тому. Його програму, стиль і систему перекинули на цей терен із Европи новоприїжджі педагоги. Школи були подумані для дітей і молоді, що недавно покинули Україну, або росла в чисто українському оточенні в переселенчих таборах і прекрасно володіла українською мовою. Метою шкіл було зберегти молодь від денаціоналізації.

В першому ряді (зліва): д-р Євген Федоренко — інспектор Шкільної Ради УККА, о. Роман Мірчук — катехит, Ігор Шперналь, Лев Іваськів. У першому ряді (справа): Богдан Тодорів — директор школи, Христина Кульчицька, Ігор Конрад і Петро Мечник. В центрі абітурієнти: перший ряд — Люба Пришляк, Ніна Тодорів. Другий ряд: Павло Галас, Орест Колибабюк, Дмитро Кульчицький, Стефан Ребенський і Михайло Рущак.

Протягом чверть сторіччя, потреби і наставлення дітей і молоді, а навіть і батьків дуже змінились, а школи залишились на тому самому рівні, що і були. Не зважаючи на зусилля свідомого українського суспільства і посвяту учителів, наші школи не стали притягаючим чинником для, тут вже закоріненої, української молоді. Багато молоді при першій нагоді старались покинути школу, а ще більше, деякі й не починали вчитись в українській школі. Вище наведені, тільки частково, факти є першою причиною занепаду кількости учасників в школах.

Другий дуже важливий чинник, що буде відтепер постійно рішати чи наші школи будуть існувати, чи ні — це нова епоха в житті нашої еміграції. Ця нова епоха вже почалася і з кожним роком всебільше зростатиме, і вона є властивою причиною зменшення припливу учнів до початкових і середніх шкіл. Цей стан можна успішно змінити.

І тоді коли в першій стадії опорою нашого шкільництва були діти нової еміграції, то мусимо знати, що той елемент вже вичерпався. Теперішні учні в більшості — це діти тих, що приїхали до Америки в юному віці і тут подружились. Цей елемент також вже на вичерпанні. З багатьох теренів надходять тривожні вістки, що немає дітей до першої кляси. Це власне наявність згаданої вже нової епохи. В гру приходить друге покоління із нової еміграції, вже всі діти тут роджені і в подавляючій більшости англомовні. Наші школи в теперішній системі не готові прийняти новий доріст.

„Наша Українська Школа" при Осередку СУМА ім. УПА у Філядельфії, Па., зорганізована за новою системою і має повні можливості і учительський склад, щоб вести працю над англомовною українською дітворою.

У нашій системі, яку ми називаємо „груповою", немає кляс. Ми творимо групи відповідні до віку і знання дітей та відповідними методами праці вичерпуємо програму і вимоги Шкільної Ради УККА і приводимо учнів до іспиту зрілости із знанням дванадцятилітнього навчання українознавчих предметів. У цьому шкільному році звертаємо особливу увагу на принимання англомовних дітей до нашої школи.

Щоб заохотити дітей до науки ми за традицією поміщуємо таблo наших абітурієнтів з останнього навчального року. Думаємо що ці, гідні прикладу, абсольвенти НУ заохотять своїх молодших співучасників іти їхніми слідами.

Богдан Тодорів

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДІТЕЙ.

КОМІТЕТ КОМБАТАНТІВ-УКРАЇНЦІВ в АМЕРИЦІ — РОЧЕСТЕР, Н. Й. —
запрошує Громадянство, Ветеранів і Молодь на

ВЕЛИКИЙ БАЛЬ КОМБАТАНТІВ

В суботу, 8 жовтня 1977 р., год. 9-та веч.
Заля УПЦеркви св. Покрови
3176 Ст. Пауль Булевард, РОЧЕСТЕР, Н. Й.
Оркестра **„Червона Рута"**

Школа Українських Народних Танків Романа Строцького
при Школі св. МИКОЛАЯ в ПАССЕЙКУ, Н. Дж.

повідомляє, що

ВПИСИ НА БІЖУЧИЙ РІК

починаються

дня 29-го вересня ц. р., о год. 7-ій веч.
у Шкільній Авдиторії
Української Католицької Школи в Пассейку, Н. Дж.

СПИСОК

Жертводавців, що замість квітів на свіжу могилу

сл. п. Евстахії Мацілинської

зложили свої жертви на слідуючі цілі:

1. НА БУДОВУ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕРКВИ-КАПЛИЦІ у ЛЮРДІ:

$100.00 — Кость і Мотря Мацілинські;
по $50.00 — Інж. Ю. Клос, д-р Милослава і д-р Ю. Залізняки;
$40.00 — Мгр О. Мацілинський;
по $25.00 — Д-р В. і У. Білецькі, д-р М. Грушкевич, д-р Ю. Даревич, О. Михаленко, інж. Ю. Охримович, Г. і Д. Пісецькі;
по $20.00 — 7-ий Курінь УПС ім. А. Войнаровського, М. і Дж. Дітріх, інж. В. Федорів, О. і М. Лесюки;
$15.00 — Мгр. М. і Р. Почтарі;
по $10.00 — В. і Я. Біляки, Б. і М. Дейчаківські, О. Дрогомирецький, В. Камінський, М. Купчинська, Б. Клімоф, І. Клос, д-р Я. Клос, мгр О. Клос, д-р Д. і М. Лиско, І. і Д. Микити, М. Нестеренко, Е. і М. Пащини, Пластова Станиця Лорейн, Е. Ступарик, С. і К. Шуї, С. і З. Щуровські;
по $5.00 — Мгр В. Баран, М. і К. Баюрчаки, І. Болюх, І. Деревляник, Д. і Р. Головацькі, А. Деркач, І. Гончарик, Гр. Гаркач, М. Грабець, Б. і М. Крайчик, В. Купіняк ст., С. Лучковська, А. Наконечна, інж. В. Пік, Я. Рудяк, В. і С. Сілецькі, інж. Іван і мгр Оля Черкаси, інж. Я. Сидір, С. і М. Зубалі.

Разом на Люрд зложено $750.00

2. НА „ПАТРІЯРШИЙ ФОНД":

по $10.00 — В. Горський, Е. і О. Пакуші;
$5.00 — Ф. Сілецький.

Разом $25.00

3. НА ПЛАСТОВІ ВИДАННЯ „ЮНАК" і „ГОТУЙСЬ":

$25.00 — І. Зельська.

Разом $25.00

Разом зібрано і вислано на згадані цілі $800.00

•

Всім Жертводавцям за їхні щедрі жертви для вшанування пам'яти нашої Найдорожчої Дружини і Мами щиру подяку складають —

КОСТЬ — муж
МОТРЯ — дочка

ПОДЯКА

З Божого призначення відійшов від нас, 8. 5. 1977 року, заосмотрений Найсвятішими Тайнами наш Найдорожчий БАТЬКО, ДІДУСЬ й ВУЙКО

бл. п.

АНДРІЙ БАҐАН

кол. вояк Української Галицької і Української Народної Армій, учасник Зимових Походів, свідомий і жертвенний любитель України.

В смутку залишив дочку Ольгу з мужем Реймондом Франком, дочками Синтісію й Катериною.

Дочку Стефанію з мужем Яремою Присяжнюком, дочкою Звениславою й синами Яремою й Марком.

Сина Зеновія з дружиною Марісю, сином Андрійком й дочками: Христиною й Марічкою.

Сестрінка Володимира Губицького, сватів та ближчу і дальшу Родину в Америці, Польщі і на Україні.

•

Щиро дякуємо Всечеснішим Отцям, парохові І. Лотоцькому Української Католицької Церкви в Гемтремку за відвідини Покійного в шпиталі, відправлення Панахид, переведення цілого похорону і так цінну духову підтримку нашої Родини.

Також щира подяка церковному хорові, диригентові Б. Кушнірeві за спів під час похорону.

Дякуємо всім Учасникам похорону за відпровадження Покійного на цвинтар „Мавнт Олівет", св. молитви, квіти, датки на Св. Літургії і вислови співчуття для Родини.

Також щиро дякуємо похоронному заведенню „Бугая" за щирі професійні поради.

Хай Милосердний Господь нагородить всіх сторицею.

Діти й Родина

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

сл. п.

ЯРОСЛАВИ з ОПАРІВСЬКИХ БАНДЕРИ

ЗА СПОКІЙ ЇЇ ДУШІ БУДЕ ВІДПРАВЛЕНА

ПАНАХИДА

в неділю, 25 вересня 1977 р., о год. 1 по пол. в церкві св. Ів. Хрестителя в Нюарку, Н. Дж.

Об'єднання Жінок ОЧСУ
Відділ Нюарк-Ірвінгтон

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

бл. п.

ІВАННИ ПОТОЧНЯК

БУДУТЬ ВІДПРАВЛЕНІ ЗА СПОКІЙ ЇЇ ДУШІ

БОГОСЛУЖЕННЯ і ПАНАХИДИ

в суботу, 24-го вересня 1977 року
в Українській Католицькій Церкві в Гюстоні, Тексас, о год. 9-ій ранку;
в Церкві св. Тройці в Кергонксоні, Н. Й. — рано;
в Церкві св. І. Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., о год. 9-ій рано.

Родина

ПОСТІЙНА УКРАЇНСЬКА КАРТИННА ҐАЛЕРІЯ ОЛЬГИ СОНЕВИЦЬКОЇ

в приміщенні Т-ва „САМОПОМІЧ", 98 Друга Авеню, НЮ ЙОРК, Н. Й.

має

ВЕЛИКИЙ ВИБІР КАРТИН УКРАЇНСЬКИХ МИСТЦІВ

Г. МАЗЕПА, Е. КОЗАК (ЕКО), Л. ГУЦАЛЮК, К. КРИЧЕВСЬКА, А. СОЛОГУБ, І. ГОМОТЮК-ЗЄЛИК, Б. КОНДРА і багато інших.

Ґалерія відкрита щодня, крім неділь, від 10 год. дня до 3 по пол., в п'ятниці до 8 год. веч.

Картини на догідні сплати.

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, в нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

Дирекція Українського Музичного Інституту в Ню Йорку

повідомляє, що

НАВЧАННЯ В ШКІЛЬНОМУ РОЦІ 1977/78

розпочинається **8-го вересня 1977 року.**

Предмети навчання:
фортепіян, скрипка, сольоспів, струнний ансамбль, хор і теоретичні предмети.

Вписи в год. 4-7 веч., в Домівці УМІ, 136 2-га Авеню (ІІІ поверх), Ню Йорк
По інформації проситься дзвонити на тел.:(212) 473-8064 або (212) 426-2634

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ПІСЛЯ СМЕРТИ

бл. п.

ЯРОСЛАВИ з ОПАРІВСЬКИХ БАНДЕРИ

ЗА СПОКІЙ ЇЇ ДУШІ БУДЕ ВІДПРАВЛЕНА

СЛУЖБА БОЖА

в понеділок, 26 вересня ц. р., о год. 8-ій рано в церкві св. Михаїла в Гартфорді, Конн.

•

Для вшанування пам'яті Покійної

ЯРОСЛАВИ БАНДЕРИ
Об'єднання Жінок ОЧСУ
запрошує все Громадянство на

ЖАЛОБНІ СХОДИНИ

які відбудуться

в неділю, 25 вересня 1977 р., о год. 4 по пол. в УНДомі в Гартфорді, Конн.

УПРАВА ОЖ ОЧСУ в ГАРТФОРДІ, Конн.

Ділимося сумною вісткою, що 19-го вересня 1977 р., відійшла у Вічність, наша Найдорожча МАМА і БАБУНЯ

бл. п.

ОЛЕНА з ХОДОРОСКИХ КУПЧИНСЬКА

вдова по бл. п. РОМАНОВІ, уроджена 7 квітня 1897 р. в Трускавці, Зах. Україна

ПАНАХИДА — в середу, 21-го вересня 1977 р. в похоронному заведенні П. Яреми, 129 Схід 7-ма вул., Ню Йорк, Н. Й., о год. 7-ій веч.

ПОХОРОН — в четвер, 22-го вересня 1977 р., з того ж похоронного заведення до церкви св. Юра в Ню Йорку, а опісля на український цвинтар в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

ТАНЯ — донька
ЮРІЙ з дружиною ІРИНОЮ — син
РОМАН й ІГОР — внуки
Ближча і дальша Родина

HELVETIA FELIX

(Закінчення зі ст. 2-ої)

терах, а на зелених горах і в лісах моторизована піхота маневрує на, здавалось би, непроходимих стежках. Здалека доходять вибухи гарматні, що стрясають повітря і луна розлягається десятикратним відгомоном. Питання: чи переживе Швайцарія й дальші, ще страшніші міжнародні конфлікти, як пережила дві останні світові війни? На це дають швайцарці практичну відповідь: закон велить будувати під домами сховища, в яких би могли мешканці знайти певну охорону проти найстрашнішої зброї — зброї атомової.

В сусідніх країнах — у Франції, в Німеччині, Італії уряди не можуть досі зліквідувати безробіття і дорожнечу. Швайцарське господарство є в рівновазі. Безробітних начислюють усього кілька тисяч. При тому в Швайцарії є багато чужоземних робітників, переважно італійців, що творять майже п'яту частину людности Швайцарії.

Колись, ще як в Австрійській імперії панувала династія Габсбургів вони здобували владу над іншими країнами через шлюбні зв'язки з монархами чужих держав. Невідомий гуморист написав латинською мовою такий гексаметр:

(Нехай інші ведуть війни, а ти, Щаслива Австріє, улаштовуй сватання). Про Швайцарію, яка має латинську назву ,,Гельвеція'', від Кельтського племени гельвеціїв, що заселяли колись цю країну, можна сказати латинськими словами, трохи змінивши:

(Нехай інші ведуть війни, а ти, Гельвеціє, працюй).

Бо відомо:

,,Праця єдина з недолі нас вирве!'' (Борис Грінченко).

УКРАЇНСЬКИЙ ГАНТЕР

(Закінчення зі ст. 2-ої)

відвідувачів. Та головним джерелом приходів на цю ціль був продаж святочних карточок — різдвяних і великодніх — що їх Комітет кожного року висилає на адреси всіх йому знаних українців. За ці карточки люди присилають свої пожертви по 20, 25 і більш долярів. Більшість присилають по 1 доляровi, що покриває тільки собівартість витрат на друк і висилку карточок. Багато бо аж 25 відсотків було таких, що карточки собі затримали, і за них жадної пожертви не прислали.

Втримування церковці, гражди і пароха, постійно вимагає видатків, отже постійно потрібно фінансових засобів. Приходи, що їх парохія має з недільних тац і пожертв самих гантерських українців та літніх принагідних вакаційників, не вистачають, тому Комітет далі буде видавати й розсилати святочні карточки, щоб у цей сам спосіб далі збирати пожертви на втримання цього українського релігійно-церковного і мистецького осередку в Гантері.

В АНГЛІЇ ВІДБУВСЯ...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

правив Молебень в намірення учасників Ювілейного З'їзду і звернувся до них із змістовною проповіддю, в якій привітав їх, побажав найкращих успіхів у їхніх нарадах.

Відтак генеральний секретар УРДП проф. д-р Микола Степаненко формально проголосив відкриття Сьомого Ювілейного З'їзду, привітавши присутніх делегатів і учасників, та попросив вставанням з місць і хвилиною мовчанки вшанувати пам'ять усіх основоположників, зокрема Івана П. Багряного і Семена О. Підгайного, та п'ятнадцяти побратимів-революціонерів, які відійшли у вічність за останніх сім років.

З черги одноголосно було обрано Президію Сьомого Ювілейного З'їзду в такому складі: голова — Федір Ф. Рибка, заступники голови — Іван В. Карнаух (Канада) і Олекса Г. Скаба (Англія) й два секретарі — Микола М. Полюга і Дмитро Титаренко. Голова Сьомого З'їзду Федір Ф. Рибка подякував за довір'я й привітав делегатів та учасників від імени Крайової Організації УРДП в Англії та від Організаційно-Господарської Комісії, яка підготовила цей З'їзд. Після схвалення денного порядку обрано Комісії З'їзду, а потім до усного привітання запрошено Голову Представництва Виконавчого Органу Української Національної Ради в Англії й Голову Управи Товариств Сприяння — Василя П. Бабицького.

У суботу по полудні було заслухано доповіді світоглядового й політично-освітнього характеру та писані промови відповідальних діячів, які з різних причин не могли прибути на 7-ий З'їзд: „Становище України й перспективи нашої національно-визвольної боротьби" (М. Степаненко), „До поняття революції в сьогоднішній програмі лівого відламу УРДП" (О. С. Підгайний), „Світова політика і ми") полковник УПА Костянтин П. Гіммельрейх), „Ми — партія Івана Багряного!" (ред. Володимир І. Біляїв), „З нами мільйони наших однодумців — в нашій дорогій нескореній Україні!" (агроном Олександер Т. Сосна).

Після обговорення доповідей і промов, окрема частина 7-го Ювілейного З'їзду була присвячена 70-річчю з дня народження сл. п. Івана П. Багряного, в якій делегати й учасники з увагою вислухали доповідь про життєвий шлях, літературну й державно-політичну діяльність Івана П. Багряного, виголошену поетом-багрянівцем, колишнім старшиною Першої Дивізії Української Національної Армії, — Андрієм Леготом. Його слова доповнив своїми розважаннями й читанням уривків з публіцистичних творів та мистецькою деклямацією поезій Івана Багряного заслужений сеньйор революційно демократичного руху. Іван І. Зосименко.

Далі слідували звіти генерального секретаря й членів Секретаріяту за діяльність протягом минулої каденції, а також усні й писані звіти кожної Крайової Організації, які свідчили про значну активність членства, його винятково жертовність і велику корисну діяльність в усіх ділянках громадського й політичного життя української діяспори. Запитаннями, відповідями й дискусіями над звітами закінчилися суботні наради 7-го З'їзду.

Після ділових нарад делегати, учасники й гості засіли до спільної вечері, під час якої виступали промовці з усними привітами. Зворушливим був привіт від Президії СУБу і його місцевого Відділу, що його виголосив п. Лисюк. Потім зачитано кілька десятків писаних привітів, а серед них від священиків УАПЦ протопресвітерів Демида Бурка і Віталія Коваленка, від Президента УНР Миколи А. Лівицького, від уряду УНР за підписами прем'єра д-ра Т. Леонтія і віце-прем'єра мгра Антона Мельника, від Голови Проводу Революційної ОУН Ярослава С. Стецька, від ЦК УНДС і від Президії УНДО, від віце-прем'єра д-ра А. Жуковського, від начальника ген. штабу Армії УНР ген. П. Самутина, від голови Громадсько - Виборного Сектору УНРади інж. К. М. Теличка, від керманича Ресорту Культури й Освіти проф. д-ра С. Чорнія, від Крайових Головних Управ Товариств Прихильників УНР і Сприяння УНРаді в ЗСА й Канаді, від Центральної Управи ОДВУ в ЗСА, від учасниці Визвольної Боротьби — Члена УНРади, Лицаря Ордену Залізного Хреста Марії Волосевич, від Видавництва і Редакції „Штурму" — Органу Легіону Симона Петлюри, від Крайових організацій і місцевих Осередків УРДП в країнах нашого розселення, від світоглядово споріднених об'єднань і товариств, від багатьох громадських установ і організацій та від окремих визначних суспільних діячів.

Високу оцінку 30-річної діяльности УРДП дав також Голова Проводу Революційної ОУН Ярослав Стецько.

У неділю, 21-го серпня, перед полуднем відбувалися засідання Комісій. По полудні першою звітувала Контрольна комісія, яка запропонувала внесок про схвалення абсолюторії (довір'я) уступаючим керівним органам. 7-ий Ювілейний З'їзд одноголосно схвалив цю пропозицію. Потім було заслухано, обговорено й прийнято зміни Статуту УРДП, зумовлені новими обставинами діяльности в різних країнах діяспори, які запропонувала Статутова комісія. Верифікаційно-Мандатна комісія ствердила правосильність 7-го Ювілейного З'їзду, розподілила мандати й внесла пропозицію про затвердження протоколу 6-го З'їзду. Представник Партійного суду коротко повідомив про його діяльність.

Далі Номінаційно-виборча комісія, яка працювала кілька місяців і перепровадила передвибори кореспонденційним шляхом, поставила внесок про обрання нових Керівних Органів. На підставі зміненого статуту присвоєно звання почесних членів з наданням прав членів Центрального Комітету таким сеньйорам революційно-демократичного руху: Олександрі Ів. Підгайній, А. Широкостепові, І. Зосименкові, М. Сліпченкові, О. Перетятькові і І. Піддубному. Обрано 25 членів і 7 кандидатів Центрального Комітету та по п'ять членів і два кандидати Контрольної комісії і Партійного суду. Головним Секретарем обрано проф. д-ра М. Степаненка. Його шістьма заступниками обрано представників окремих Крайових Організацій УРДП. Обрано також новий склад Секретаріяту.

На закінчення свалено резолюції й постанови.

7-ий Ювілейний З'їзд УРДП закінчено відспіванням „Ще не вмерла Україна".

Закінчився вишкільний табір СУМА в Елленвіллі

Інструктори, команда і учасники вишкільного табору СУМА ім. Нескорених в Елленвіллі

Від 14-го серпня до 4-го вересня ц. р. на Сумівській Оселі біля Елленвіллу, Н. Й., відбувся вишкільний табір для виховників й впорядників. Вишкільний табір ім. Нескорених відбувався під цьогорічним сумівським гаслом „Воля Україні — наша мета".

Комада табору була в такому складі: Т. Воляник — командант, Б. Тимич — бунчужний, Л. Галатин — писар, пані О. Коцка — мед.-сестра, М. Юрах — обозна юначок, Ю. Фурда — обозний юнаків. Головним виховником був проф. З. Саган, а йому допомагали інструктори: мґр Євген Гановський, Голова Головної Виховної Ради СУМА, мґр Іван Кобаса, Богданна Сидор Чарторийська, Олена Галькевич, Михайло Фурда, Роман Зварич, Євгенія Киьмович, Микола Шкірка й маестро Роман Левицький.

Вишкільники були поділені на три групи: кандидати на 1-ий ступінь впорядника, кандидати на 2-ий ступінь впорядника й кандидати на 1-ий ступінь виховника.

Біля 100 учасників не тільки ділились на ступневі групи, але й на курені — кожний курінь мав свого курінного, прапор і назву. Щоденна програма включала лекції історії, психології, засоби виховання, переведення юнацьких сходин, спів і фізкультуру. Були теж передбачені пописові точки на 26-ий Здвиг СУМА, а саме виступи таборового хору під диригентурою проф. Романа Левицького й вільноручні вправи із смолоскипами, в яких таборовики вивели величавий палаючий тризуб.

Останній тиждень таборування призначено на іспити й підготову до Здвигу. В неділю, 4-го вересня відбулося офіційне закриття цьогорічного вишкільного табору, на якому прочитано іспитові висліди й роздано свідоцтва. Вишкільники — завтрішні провідники молоді — повернулись додому готові до праці по своїх Осередках.

Христя Грицковян

Біля архівних джерел нашої культури

Пожертви на фонд збереження й видання спадщини В. Винниченка Список ч. 17

Наближається дата 100-річчя від дня народження В. К. Винниченка, що сповниться 27-го липня 1980 року. На науковій конференції Винниченківської комісії УВАН, яка відбулася 3-го квітня цього року, щоб відзначити цю ювілейну дату письменника, було накреслено такий поширений плян праці комісії:

1. Закінчити редаґування й здати до друку І-ий том ,,Щоденника'' В. Винниченка, куди ввійшли всі записки й щоденні нотатки письменника, що їх він робив від 1911 по 1920-ий рік включно.

2. Відредаґувати рукопис роману ,,Вічний імператив'', який було написано 1936 року, але й досі не опубліковано.

3. Підготовити і видати збірник: ,,Спогади сучасників про В. Винниченка''.

4. Видати збірник літературно-критичних досліджень про життя і творчість В. Винниченка.

5. Опрацювати й видати монографію про малярські твори В. Винниченка.

6. Опрацювати бібліографію писань В. Винниченка і про В. Винниченка.

На реалізацію цього нового, великого й тяжкого пляну вже в цьому році поступили пожертви від таких українських організацій і окремих громадян, що перебувають у різних країнах західнього світу.

В. Несенюк (Соммерсет, Н. Дж., пам'яті брата Івана Несенюка) — 1.000 дол. Українська робітнича громада у Франції (через п. Ю. Туркевича, Париж) — 600 дол.; інж. Василь Ростун — 500 дол. (попередня пожертва 1.700 дол., разом — 2.200 дол.); Сергій Криволап (Австралія, Аделаїда) — 314 дол.; Олена Кобзей (сл. п. мужа Томи Кобзея) — 260 дол.; Юрій Кравчук — 250 дол.; на підписні листи чч. 477 і 478, через п. С. Криволапа (Австралія, Аделаїда) — 227.37 дол.; інж. Святослав Боженко (Сан Франсіско) — 120 дол.; д-р Б. А. Филипчак (Пассейк, Н. Дж.) — 100 дол.; Петро Скнар (Голлівуд, Фльор.) — 60 дол.; д-р Юліян Мовчан (Македонія, Огайо), М. Шаблій (Чікаго), О. Матух (Боффало), Г. Слободяник (Канада), Варвара Бакало — по 50 дол.; д-р Теодор Костюк (Сібрук, Мд.), Валентина Лімонченко (Блейденсбурґ, Мд.) — по 30 дол.; інж. Леонід Гусак, Теодор Ткачук, д-р Роман Смик, Галина Гувер, А. Худяк, д-р В. Богданів, Ілля Демиденко — по 25 дол.; Оксана Соловей, інж. П. Матула, проф. О. П. Филипович, Омелян Антонович (Вашінгтон) — по 20 дол.; Ганна Шерей, Микола Ковшун (Канада), Федір Бульбенко (Ню Йорк) — по 15 дол.; сл. п. Олекса Мельничекно, С. Нечипорук, Федір Гайовий, Іван Холодняк, п-во Леся й Іван Гаєвські (Ню Йорк), Дарія Кузик, Зінаїда Мацик, д-р Евген Федоренко, проф. Віктор Приходько — по 10 дол.; Федір Корсун — 5 дол.

Винниченківська комісія УВАН щиро дякує всім жертводавцям і сподівається на їхню дальшу допомогу. Збірка на фонд Винниченка не одноразова акція, а постійна і щорічна. Бож і праця над спадщиною В. Винниченка постійна, кропітка і коштовна. Особливі труднощі постають тепер в зв'язку з новим пляном видань до 100-річчя від дня народження письменника.

УВАН, як наукова установа, користується правом податкових пільг (Текс екземпт). Всі жертводавці в фонд Винниченка мають право відраховувати суми своїх пожертв від податків.

Чеки просимо виписувати на: The Ukrainian Academy (Fund Vynnychenko) і посилати на адресу: The Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U.S., Inc., 206 West 100th Street, New York, N.Y. 10025.

Винниченківська комісія УВАН